

Nro. 37.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken November 4. ik napján
1803. ik esztendőben.*

B é t s.

I tt tegnap reggelre virradóza a' hó leesvén, az ól-
ta tél van. A' hegyek fejrbe öltözködtek. — A'
drágaság a' helyett hogy szünne, nevededik.

B é t s b e n gyakran látjuk a' Duna partján a'
Swéwiai és Helvétus kivándorlottakat seregelni,
a' kik ide érkezvén, 's itt magokat kinyugodván,
ismét hajókra ülnek, 's egymás után a' Dunán,
előbb Z e m l i n, 's onnét ismét Galatz felé,
tovább eveznek. Az úti költséget az Orosz Csá-
szár adatja nékik, a' kinek Déli tartományaiban
fognak megtelepedni.

Magyar Ország.

Rimaszombatból October 16-ik napján. A' mi Nemes Megyénknek, az utóbbi Ország Gyűlésben meg határozott Nagy Hont Vármegyétől való el választása, és Tek. Gömör Vármegyével leendő öszve kaptcsoltatása, ezen folyó October 10-ik napján, Pelsütz városában, Mélt. Báro Prónay Gábor Ur Eö Nagysága, mint ezen végre ki rendelt Kir. Commissariusnak, és Tek. Gömör Vármegye Fő Ispánnyanak előülése alatt tartott Gyűlésben, tökéletességre vivődött. Minekutánna, tudniillik Királyi Tanátsos és Tek. Gömör Vármegyének számos esztendőktől fogva igen érdemes első All-Ispánnya Titt. Szatthmári Király Miklós Ur, Kir. Commissarius és Fő Ispán Ur Eö Nagyságát fényes deputatio által a' Gyűlésben meg hivatta volna, ez abban meg jelenvén, az egygyellégről, 's ennek a' társaságokra áradni szokott hasznairól, tsinos Magyarsággal készült, és igen velős beszédet tartott, egyszersmind azon Gyűlésnek tárgyát, melly az utóbbi Ország Gyűlésén hozott Törvény 9-ik tikkelyében határozódik, előadván; a' majdan egygyesülendő Gömör és Kis-Honth Rendeinek az atyafiságos 's barátságos egyetértést, és egygyelléget hathatólisan ajánlotta,

Ekkor Titt. Kovács Imre Kiss-Honthi Jegyző Ur a' Nemes Kerület képében fel álván, minekutánna elő adta volna azt, hogy a' Tek. Kis-Honthi Rendeik érezvén N. Hontal való öszve kötetéseknék súllyát, mind a' régibb, mind a' közelebbi időkben N. Hontól való el választatásokat mely faradhatatlanúl sürgették; végre a' Nemes Kerületet, és ennek minden rendü 's rangú lakosít

Mélt. Fő Ispán Ur kegyelmébe, 's a' Tek. Gömöri Rendek atyafiságos és barátságos jó indulatjokba, szeretetekbe, és kegyességekbe ajánlotta, 's egyúzersmind 30 elztendön felül különböző tisztségekben eddig viselt Vármegyei hivataljától bútsút vett. — Ezt mivelte Tek. Kovács Antal volt Kis Honthi All-Ispán Ur is —

Ennek végződésével, Tek. Gömör Vármegyei Fő Jegyző Szontagh Mihály Ur a' barátságos és atyafiságos tiszta szeretetnek, 's az alsóbb rendhez való szelid kegyességnek és engedelmeségnek az egész Társaságra bizonyossan háramlani szokott édes gyümöltseit hosszasán elő adván, belzédjét azon kivansággal fejezte bé, hogy ezen egyesítetés által az egész Közönségnek lelke, szive, és minden indulatja egyesítettlen annyira, hogy közös erővel, minden réizre való hajlás nélkül, egyedül a' Felség és Haza javára, 's a' szegénység bóldogítására fordittsák ezen egygyesült Megyének minden Rendjei elzeket, erejeket, és minden tehetségeket.

Ezek után a' Kir. Helytartó Tanátsnak Mélt. Fő Ispán Urhoz küldött azon levele olvaftatott fel, melly által Eő Felségétől, ezen egygyesülés dolgában Kir. Commissariusnak lett ki neveztetése hirül adatik, egyúzersmind az Ország Gyüllésénn meghatározott nemtelen lakosok öszve irattatásának elzközlése ezen Tek. Megyében meg hagyattatik.

Az egygyesülésre nézve K. Commissarius Fő Ispán Eő N.sága előadálához képest, a' T. Rendek is a' következő négy pontokban állapotok meg: 1) Hogy ezen egygyesült Vármegyének neve következő legyen: **G ö m ö r e t K i s - H o n t h a r t i c u l a r i -**

ter unitus Comitatus, Magyarúl: G ö m ö r
és Kis-Honth törvényesen egygye-
sült Vármegye — 2) Kis-Honth maradjon
meg mostani állapotjában egy Járásnak — 3) Mind
Gömör, mind Kis-Honth fizesse eddig való tarto-
zásait különösen; jövődre nézve pedig — 4)
A' Porták egygyesítettvén, minden terheket közös
erővel viseljenek. Végezetre

A' nemtelenek öszve írása végett Mélt. Fő
Ispán Ur, a' következett napon tartott gyűlésben
deputatusokat nevezett ki; sőt még azon nap, ott
helyben, tudniillik P e l s ü t z ö n, a' deputatus urak-
nak útmutatásúl szolgálendő néhány öszve írásbé-
li próbákat tett, 14-ikben pedig onnan el indul-
ván, városunkon keresztül vissza felé utazott.

Frantzia Respublika.

P á r i s, Oktob. 14-dikén. Minekutánna a' Sze-
nátus, Státustanáts, és a' Diplomatika, (az az,
a' Követtségek) az Betsület légióval olyan módon
öszszetsatoltattak, hogy azoknak tagjai egyfers-
mind ezeknek is tagjaik légyenek: azon tanátsko-
zik az Országlószék, hogy már most a' Tribuná-
tus, 's mingyár azután ennek módja szerént, a'
Törvényhozó Gyűlést is öszsze kösse a' Betsület
légióval. Tsak ennek a' kérdésnek meghatároz-
tatása forog még fenn, hogy, ha valaki a' Tribu-
nátusnak 's Törvényhozó Gyűlésnek tagja, tagja
legyen e' már azonnal a' Betsületlégióknak is; vagy
pedig tsak személy szerént kelljen bizonyos számú
Tribunusoknak 's Törvényhozóknak, a' Betsületlé-
gió' tagjai közzé neveztetni? —

Oktober' 7-dikén ekképpen irt egy Anglus
hadi fogoly Valenciennes várából: — „

„Mint haljuk, Luxemburgba fognak innét általzállítani bennünket: a' mely nekünk nem tettzene; minthogy a' mostani fogságunk' helyén igen szépen bánnak velünk; és olyan türhető az állapotunk, a' milyen tsak ezen környülállások között lehet. A' városban és a' bátyákon szabadon járkálhatunk: tsak a' várkapukon kívül nem szabad a' Komendáns' engedelme nélkül mennünk. A' Komendáns egy igen betsületes ember.

Az Orosz és Fr. országlószékek között való mostani állapot eránt, ekképpen fejezik ki magokat az Oktob 14 dikén költ Párisi levelek: — „A' St. Cloudban közelébb esett czeremoniákon, a' hol a' több idegen Követek minyájan megjelentenek vala, Gr. Markow az Orosz Követ nem vólt jelen. Az Első Konzúl mostan, személyes levelezést folytat a' Császárral. Egy Kurir' várnak minden orán Petersburgból Párisba visszsa: és olyan hír indúlt, hogy G. Markow' helyébe más Követ fogna jöni. —

„St. Cloudban az Udvari theátromon Andromache jádzódván a' múlt vasárnapon, mind elhivattattak rá az idegen Követek, és tsak egy nem vólt jelen. — Hertz. Dolgoruki és Demidow is hivatalosok vóltak: hanem egésségeik változása miatt nem jelenhettek meg. —

„Spanyol országgal és Portugalliával, az Orosz Császár közbenjárására nézve, mind ez ideig úgy bánik a' Fr. Országlószék, mint neutrálisokkal.

Az ólta, hogy Admirál Nelsont, Marsilia és Toulon között olálkodni eszekbe vették a' Frantziák, ezen partjaikon lévő tornyokon sem vilá-

gositanak éjjelenként, hogy az Anglus hajóknak ne szolgáljanak útmutatóul.

Páris, Oktob. 20-dikán. Az eféle tanakodások — egy felől, hogy már az Első Konzúlnak a' nagy expeditzióra való elindulása, nem lehet megsze — más felől, hogy a' Flandrus partokon fekvő seregek koránt sem lévén olyan számosak, mint hirleltetnek, és a' készületeknek is a' lár mája lévén nagyobb, mint a' valósága, mind ezekből a' következne, hogy az ellenséges Felek között való alkudozás valamely hatalmas Közbenjárónak eszközlése által ismét elkezdött volna — mind ezek a' tünődések semmit sem érnek; minthogy sohol nem láthatjuk semmi fundamentumokat. — „Két okokra nézve lehet gyanítani, (így ír egy közönséges tudósító) hogy talám nem fog az Első Konzúl nagy expeditziója megtörténni — először, mivelhogy Nagy Britanniának allandósága, egész Europa' ügyének tartathatik; másodszor, mivelhogy ezen expeditzió által olyan veszedelmeknek tétetődhetne - ki Fr. ország, a' mellyeknek nem csak a' jelen való, hanem a' jövő ember nyomra is kiterjedhetnének a' következeik — hanem, hol látjuk még is (így szoll az iró), hogy a' történet eleibe gat épittödne? Az ólta, hogy Prulzszus Tanátsos Lombard, Brülzszelben az Első Konzúlnál megfordúlt, senki kétttségbe nem hozza a' Berlini udvarnak azon syfitema mellett való megmaradását, a' melyhez eddig alkalmazta magát, &c. — azonban leg jobb nem találgatni a' jövődöt, mint-hogy minden emberi találgatásnak külömben olyan határa van, a' mellyen a' véges elme soha által nem léphet. —

Elég az a' dologhoz (ilyen hangon írótak az Oktob. 20 dikan költ Párisi levelek), hogy az Első Konzúl naponként az ágyus tsolnakokkal gyakorolja St. Cloud mellett a' Sequana vizén a' maga Testörzöit; hogy Páris és Berlin között szünetlen jönnek - mennek a' Kurirok; hogy az Első Konzúl plánuma eránt, a' Londoniak, minden találgatásaik mellett is meg fognak tsalattatni; és hogy az Országlószéknek egy közelebbi rendelése szerént, egy oly Kompánia is állittatik fel a' nagy expeditzióra, a' melly tsupa Anglus Tolmátsokból formálódik, *T o l m á t s A d j u t á n s o k* *K o m p a n i á j á n a k* nevezete alatt. — Az egész Kompaniát 117 emberik fogják tenni. Lesznek benne, 1 Kapitány, 2 Hadnagyok, 2 Alhadnagyok, 1 fő kvártélymester, 4 alkvártélymesterek, 96 közemberek, 2 Dobosok, &c. Tsak önként vállalkozók vétetnek fel belé; 's a' verbualások Parisban, és a' Napnyugoti partokon Ostendétől fogva St. Malóig leszen. Ezeknek jó magokviselű, Angliában lakott, Angliának vidékeit esmérő, Anglus nyelven beszéllő 's ezt fordítani tudó, jó növésű, már szolgált, 's még is 35 esztendősnél nem idősebb, fiatal embereknek kell lenni. Jó szívvvel bé veszik ezek közzé nevezetesen a' Fr. országban tartózkodó Irlandusokat.

Egy Német országi közönséges levél' irojához, ilyen magános tudósítás érkezett a' nagy expeditzióra kirendeltetett Fr. sereg eránt: — „Ez a' sereg, 3 nagyobb táborokból áll. A' közép tábor Calaistól fogva Vliessingáig, a' Napnyugoti tábor Brestől fogva Cherbourgig, és a' Napkeleti tábor Vliessingától fogva Texelig terjeszkedik - ki. Mind a' három egy - egy Helytartó Generális (Gen. Lieu-

tenánt) által vezéreltetik, a' kik egyenesen az Első Konzúl', mint az Angliai egész tábor fő vezére' kormányozása alatt lesznek, a' melynek közönséges Generálstábja vezére, Hadiminister B e r t h i e r lesz. A' három Helytartó Generálisok még nintsenek kineveztetve. Moreau, Massena, és Bernadotte Generálisok vannak, mint beszélik, ezen fő hivatalokkal megkináltatva (hát Jourdan hova lett, a' kiről közelébb iródott, hogy egygyik fogna a' Helytartó Generálisok közül lenni?) A' közép tábor hasonló képpen három részekből fog állani, s ezeket Ney, Soult, és Davoust vezérlik. Közönséges vélekedés Párisban, hogy a' Napkeleti tábor Skotziába, a' Közép tábor Déli Angliába, és a' Napnyugoti tábor Irlandiába fognának kiszállani.

A' M o n i t e u r ozokat a' hivatal szerént való tudósításokat is ki hirdette, a' mellyek a' Calais és Boulogne előtt történt tengeri verekedésekről a' Londoni Udv. Ujságban kiadattak: hanem jegyzéseket tett alájuk. — „

„Az Ő s z nevezetű Királyi ágyus tsolnokról, Calais mellől, Sept. 28 dikán: — „Hogy a' tenger' befolyása, az ezen kikötőhelybe megérkezett ellenséges tsolnakoknak alkalmatosságot ne szolgáltatasson arra, hogy magokat az öbölben a' mi ágyúgolyobisaink elöl elvonhassák, elvártam azon időpontot, midőn a' tengernek kifolyása által a' szárazon hagyattatván, a' battériákhoz magokat közelébb nem vehetnék. Legalkalmasabbnak találtam tegnap reggel rájuk ütni. Az ágyúzás elkezdődése után eszünkbe vettük, hogy a' ránk jövő ellenséges golyobisok között, bombik is találtnának: az ő első bombijok, hozzáuk egy hajó

hosszúságnyi távolságra esett a' vízbe, és abban széllyel szakadt. Olyan közel szemlélvén magunkat a' battériákhoz lenni, hogy az ellenséges bombiknak hajóinkra való eshetésektől tarhattunk volna; mi ellenben az ellenséges tsolnakoktól olyan távol lévén, hogy golyobisainknak hozzájuk való juthatásokat nem remélhetnők: jelt adattam vas-matskáinknak bévétetések eránt; a' mely megesvén állásunkat változtattuk. Olyan szerentsések vóltunk, hogy leg kissebb kár sem esett hajóinkban: részünkről ellenben, rész szerént szemmel láthatólag az ellenséges tsolnakok közzé repittödvén a' bombik, rész szerént pedig a' nagyobb erejűek a' tsolnakokon túl a' városra hullván - le, lehetetlen, hogy sok kárt ne okoztak volna. A' városnak Napnyugoti részit tűzben lenni szemléltük: hanem a' tsolnakok vesztségéről nem ítéltünk, minthogy ezek a' partnak egy része által fedeztetek. A' szél azonközben a' partfelől megindulván, olyan erőssen kezdett fúni ellenünk, hogy tovább meg nem állhattunk, &c. —

„A' L e d a nevű Királyi hajórol, B o u l o g n e elől, Sept. 29 dikén: — „Eszünkbe vévén 25 ellenséges tsolnakoknak a' Calaisi kikötőhelyből való kivezéseket, azonnal egész erőnkkel utánnok eredtünk, hogy útjokat elállhassuk: hanem minden iparkodásaink által is meg nem akadályoztathattuk őket abban, hogy Boulognéhez ne juthassanak, minekutánna 3 óráknak le folytok alatt a' legkegyetlenebb ágyuzást tettük volna rájuk, melyre ők is, mind hajóikról mind a' partokon lévő batteriákról, felettek. A' vólt fel tett tze- lom, hogy ezen öbölben ismét megtámadjam őket: hanem nagy szél kezdvén ellenünk fúni, hajóink

nem állapotodhattak meg. Ma reggel ismét egymás 25 hajókból álló ellenséges hajóosztályt vetünk eszünkbe; melyre azonnal rá támadtunk: hanem, minekutánna valami 3 óráig kemény ágyuzást tettünk volna reá, végezetre ez is az előbbeni mellett állapotodott meg vasmatskákon, minekutánna mindazáltal két ellenséges tsolnakok a' kösziklákhoz tapódván, oda vesztek volna. *) Most már 55 hajók állanak ezen lineában Boulogne előtt vasmatskákon. Szerentsémnek tartom jelenteni, hogy még eddig egy hajónkról sem érkezett hozzám valami kárvallásunkról szolló tudósítás. Éppen egy ellenséges bombi esett a' L e d a nevű hajónkra, hanem annak fenekén repedvén meg, semmi kárt nem tett. **) — „

„R o b e r t H o n y m a n, a' L e d a Kapitánya.

*) E' nem való; mi egy hajót is el nem vesztettünk ezen tsatában; 's kárt sem vallott egy is. Igaz, hogy a' parton való battériáink is segítették tsolnakainknak evezéseket; hanem nékiek is vólt ágyujok önnön védelmezésekre. (A' M o n i t e u r jegyzése).

**) Különös történet, hogy egy bombi, a' mely a' hajó fenekén széllyel szakad, semmi kárt ne okozzon. Sok hajóitoknak ölszse rontattak árbotzfáik; néhány hajóitok pedig annyira ölszserontsóltattak, hogy partjaitokhoz visszsa evezvén, másoknak kellett helyekbe jönni, &c. (A' M o n i t e u r jegyzése).

Az E l f i B e y' Angliába való érkezése eránt is tetzen egy jegyzést ezen M o n i t e u r : — „Lás'd, igymond, Angliának a' politikáját. A' Porta birodalmának épségben való maradásáért tsatazik; 's Egyip-

tomban még is zenebonát gerjeszt, 's a' Porta' ellenségeit fel-lázzasztja. Hanem gondunk leszen rá, hogy gátat tehetsünk eleibe. Bizonyosan meg nem fog Anglia semmit tartani a' Középtengeren. “

Tsakugyan a' M o n i t e u r adta - ki ezeket a' Londoni tudósításokat is: — „

„A' Kormányozószerknek hírül adatott, hogy London varossának némely részeiben gyanus személyek kezdetek volna gyülekezetekeket tartani esjelenként, olyan tzelzással, hogy a' tsendesseget meg zavarják. Noha fel nem tehetjük is, hogy ezen személyeknek száma olyan nagy volna, hogy méltó lármát okozhassanak: még is illő tsakugyan vigyázni reájok; és eleit kell venni mesterkedéssekknek. Fel kell keresni őket, és meg kell mind azokat a' gyanus emberekeket esmérni, a' kiknek semmi jövedelmek nintsen az élésre; 's nem kell el várni, hogy az ellenség, London' kapui előtt megjelenjen. “ —

A' múlt szeredán a' Frantziák' nem soká leendő beütése felett tétetvén fogadások, vóltak, a' kik el vettek 100 Forintot, olyan feltétel alatt, hogy 1000 ret fizetnek vissza, ha a' Frantziák 10 napok alatt Angliába kiszállanak.

Batava Respublika.

H á g a, Oktob. 16-dikán. A' főbb tárgyak között, a' melyeket megfontolásnak okáért a' Törvényhozó Gyülés' eleibe terjesztett a' Direktorium, a' Hollándiai Sajt sem utólsó. Azt akarja meghatároztatni a' Direktorium, hogy, Frantzia és Spanyol országot mint Szövetséges társakat kivévén, ezeken kívül még a' neutrális országokra

se' legyen szabad ki vinni a' Batava Respublika' földjéről a' sajtót.

A m s t e r d á m , Oktob. 15-dikén. A' Párisban lévő Orosz Követ Gr. Markow egy jelentést terjesztett a' Fr. Országglófszék' eleibe, mely által azt adja ennek értésire, hogy Orosz ország nem fogná jó szívvel nézni azt, hogy a' Fr. seregek Spanyol országon keresztül Portugáliába átal útnának, és ezen országot elfoglalnák. Hallatik, hogy Gr. Markow Pétersburgba vissza fogja utazni.

N a g y B r i t a n n i a i B i r o d a l o m.

L o n d o n Oktob. 14-dikén. F o x , Lord Moira, 's az úgy nevezett Oppozitzióknak más több tagjai, a' napokban egy gyűlést tartván, azt végezték közönséges meg egygyezéssel, hogy a' Parlamentomnak nem soká ismét elkezdődő tanátskozásaiban, semmi a' -félébe ne ellenkezzenek, és semmi a' féle vetélkedésekre alkalmatosságot ne szolgáltatassanak, a' mi a' jelen való körülállások között áralmas lehetne, p. o. a' haza védelmezésére megkivántató buzgóságát a' népnek lankasztaná, 's több e' -félék. — A' Parlamentom tagjai November 22-dikére hivattattak özsze.

Az Országglófszék sok ezer lántsáknak készítése eránt tett rendelést, a' mellyek az olyan hazafiak között osztatnak-ki, a' kik puskával nem gyakorolják magokat, hogy az ellenségnek megjelenésekor ezeknek is lehessen valami a' kezekben, a' mivel magokat és hazájokat védelmezhessek.

L i s a b o n b ó l így írtak Oktob. 2-dikén. Az itt lévő Anglus kereskedők' tanátsa meghatározta, hogy az itt találtató Angliai kereskedő portekákat mind hajóra rakassa, minthogy méltán tartani lehet, hogy a' Frantzia, Spanyol, és Portu-

galliai Országlószékek között eddig folyt alkudozásoknak az Anglia ellen való közönséges ellenségeskedés leszen a' kimenetelek. A' Fr. Követ, az Első Konzúl sogora Gen. Lasnes, a' napokban a' Regens Hertzegnél ébédelt, a' mely tsaknem hallatlan történet a' Portugalliai Udvarnál. Egy fia ugyan ezen Követnek Sept. 29-dikén a' Királyi palotában kerefzteltetett meg, 's az ő Kerefztattya a' Regens Hertzeg, Kerefztannya pedig a' Regens Hertzegné, vóltak, — Már a' Madridi Udvarnál is változást okoztak a' környüllások a' Ministeriumban. A' Fő Minister Hertzeg de la P a c e, elbútsuzott.

Dublinból írják újonan, hogy még foly a' támadok' exekutziója. Mac-Intosh nevű köz rendű ember Dublinban, a' háza' ajtaja eleibe akasztatott-fel. Kevéssel Jul. 23-dika előtt egy rakás puskapor az ő házában fellobbanván, az ez által okoztatott lármának alkülmatosságával feles számú puskát találtak - meg nálla, a' melyek a' padimentom alatt vóltak elrejtve.

Nevezetes, hogy a' fejei ezen Irlandiai támadásnak, a' kik még eddig Itélőszék' elibe állittattak, a' magok bünös vóltokat nem tagadván, a' Frantziákkal való egygyetértéseket semmi képpen meg nem akarják vallani. Emmet, egygyike azon támadóknak, a' kik közelébről félakasztattak, midőn az Itélőszék előtt állván az Elölülötől utoljára megkérdezett volna, hogy az ellene mingyár kimondandó sententzia ellen nem volna. é még valami kifogása, ekképpen felelt: — „Ha, bünösnek találtatván, 's halálra íteltetvén, tsak halált kellene szenvednem, betsülettel alája adnám an-

nak magamat, és egy szót se szollanék: de nem csak állapotommal, hanem a' világi előítélettel is közködniöm kell. A' halálós ítélet, a' megöletettnek nevét is gyalazatossá teszi! Az ember meg hal's az emlékezete él. Ez az, a' mi engem' arra indit, hogy ezen alkalmatosságot arra fordítsam, hogy az ellenem való vádnak ha csak valamely részetskéjére nézve is tisztává tegyem magamat hazámfiainak szemeik előtt. Azzal is vádoltatom, hogy a' Frantziáknak E m i s a r i u s o k volnék. E' nem való. Hogy hazámat valamelly ellenségnek, annyival is inkább a' Frantziáknak, kezekbe szolgáltassam, soha eszembe se jutott. Soha nem forgott elmémben, hogy a' Frantzia hatalmat Irlándiába által hozzam. Isten örizz, hogy e' történnyék! &c.

A' L o n d o n i M u s e u m b a n egy munkára találtanak, a' melly a' Tehénhimlőről van írva, 's az 1713-dik elztendőben nyomtattatott. Sulger nevű Német Tanuló (Studens) vólt az írója. Ilyen tzím alatt jött ki: D e l u e v a c c a r u m.

L o n d o n Oktob. 8-dikán. Nem soká ismét fontos dolgok történnek a' Fr. partoknál. Mihegyest Adm. Keith, a' ki most a' Fr. partoknak megkémlelésekben foglalatoskodik, ezen munkát elvégezte, azonnal rá rontanak ágyúzó hajóink ismét a' Calaisi, Boulognei, és a' több Fr. kikötőhelyekre. A' közelébbi alkalmatossággal a' szél és ellenkező idő kényszeritett, elkezdett munkánkunk félbeszakasztására, minekutánna 400 herdó puskaport tüzeltek volna fel ágyúzoink.

Az Erdélyi lovaknak szép termetek, tartós

váltak, és a' benne levő tűz mellett is, könnyen tanítható természetek, oly esméretes, és szembetűnő, hogy azt próbákkal bizonyítani nem szükség: még is a' szép, és jó lovakban gyönyörködőknek pompás szekereik előtt többnyire külső országok-ról drága pénzen szerzett lovak szemléltetnek, és Erdélyieket, a' mellyek magokat akár hova való eredetű lovak mellett is meg nem szégyenlik, alig lehet imitt amott látni. Bizonyosan nem a' lovakban; hanem a' többek között talám abban van a' fogyatkozás, hogy a' vevők a' helyét, idejét, mikor és hol lehessen bizonyosan jó, és szép Erdélyi lovakat az első kézből venni, nem tudják. Erre nézve több rendbéli Erdélyi uradalmak, abban egyeztek meg, hogy a' közelébbi 1804-ben elkezdvén ez után esztendőnként Juniusnak 25-dikére N. Küküllő Vármegyében Radnóthra, az ottan tartatni szokott Sokadalomra (vásárra) számos eladó lovak bizonyosan vezettessenek. Ugyan ottan, a' lovaknak megkivántató helyről az Uraság szükséges rendelkezéseket tétet, és a' vevőknek is a' mennyire lehet kedveket keresni igyekezi, csak-hogy minémü paripák, ketteffibe, négyivel, vagy hatával való lovak kivántassanak, akár a' vásár előtt, akár másszor is 3 hónappal előre ilyen útasítás alatt jelentsék (t. i. a' Magyar Országiak). — Cs. K. Kamarás M. Gróf Béthlen László Urnak Radnóthi Tifztségéhez, p. Debretzen, Bisztricz, à Radnóth.

* * *

Minthogy a' Magyar - Német és Német - Magyar Lexiconra előrefizetett Titt. Erdemes Haza-

fiak közül igen sokan tették le magamnál a' pénznek egy részét, olyanok, kik a' Hazában széllyel laknak; erre nézve, hogy a' könyv nyomtatványjai mind most, mind ezután ezen Titt. Uraknak, tévedés nélkül kezekbe szolgáltatassanak, nyomtatványjaikat a' következő helyekre szállítatom. Méltóztassák az itt kitétetett helyek közül ott kerestetni, a' hova lakások közelebb van. Debreczenbe, Professor Tiszt. Sárvári Pál Urhoz. Eperjesre, Titt. Professor Zennovitz Urhoz. Lőtsére, Titt. Professor Liedemann Márton Urhoz. Pestre, Kis István híres könyvároshoz. Posaonba, Professor Tek. Belnay György Urhoz.

Ez úttal, az általam adatott nyomtatott Recepissével, az előre fizetendő pénz hátra lévő részét is, a' könyv melle ragasztott Jelentés szerént, a' nevezett 's Titt. Uraknál méltóztassák le tenni, melly Recepissé helyébe a' könyvvel egygyütt, másokat küldök; hogy a' könyv még ki nem jött három darabjai, a' mellett, pénz nélkül kézhez adathassanak. Hogy pedig a' könyv kiosztásában tévejedés ne essen, a' Titt. Előrefizető Urak Neveinek Laistroma után, különösen azt is féljegyzettem, hova tartozzanak a' leküldetett könyv darabjai.

A' Lexicon II. dik Részének I. ső darabja melly most leküldetik, 42 árkus; a' 2. ik darabja is, melly rövid időn elkészül ennyire fog telni.

A' Második Rész két darabban az Első Részénél nagyobb lesz, ugyan azért a' kinyomtatása is későbbre maradt.